

Ковальчук С.*

АНАЛІЗ ВНУТРІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ СИТУАЦІЇ ТА ОЦІНКА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ ЄС

Досліджуючи актуальні проблеми сучасних міжнародних відносин, ми звернули увагу на питання, яке вважаємо важливим на даному етапі розвитку світової економіки.

Світова спільнота стурбована посиленням фінансової нестабільності в Європейському союзі. Нами була обрана дана тема, оскільки ми вважаємо що розвиток країн ЄС є важливим не лише для розвитку регіону, а для світової економіки в цілому. Саме тому ми вирішили приділити особливу кризі заборгованості, проблемі відновлення економіки, внутрішньополітичним факторам, які впливають на стан країн ЄС, проаналізувати їх та дати оцінку перспективам подальшого економічного розвитку.

Мета нашої доповіді звернути особливу увагу внутрішню фінансову кризу, яка вразила ЄС, подати різні точки зору світової спільноти та визначити які можливі варіанти подальшого розвитку подій.

Очікувалось що в 2010 році економіка ЄС за рахунок прийнятих антикризових заходів почне зростати, набираючи до кризові темпи. Але ситуація не змінилась.

Колишні сценарії розвитку ситуації здаються тепер занадто оптимістичними. Ще в середині січня 2009 року єврокомісар з питань економіки Хоакін Алмунія пророкував поліпшення кон'юнктури в другій половині цього ж року. Тепер же багато економістів погоджуються з тим, що економічна криза буде більш глибокою і протриває довше, ніж це передбачалося раніше.

Незважаючи на це міністри фінансів країн Євросоюзу мають намір встановити графік скорочення дефіциту національних бюджетів. Більшість членів ЄС почнуть активні дії зі зниження бюджетного дефіциту в кінці 2010 році, а ті країни, які лише незначно порушили маастрихтські критерії, - в 2011 році.

Згідно з даними Ж. Баррозу, які наводить прес-служба Єврокомісії, в 2010 році сумарний ВВП ЄС в перерахунку на душу населення знизився на 4%, а промислове виробництво впало на 15% - до рівня 1999 року.

З грудня 2008 року число безробітних у ЄС зросло більш ніж на 7 мільйонів осіб - до 23 мільйонів. При цьому рівень безробіття досяг 10% - найвищого показника з початку 1990-х років минулого століття.

Дефіцит бюджету в середньому по ЄС становить близько 7% ВВП, а рівень заборгованості за два роки зріс на 20%.

На думку пана Стросс-Кана, «існує ймовірність того, що, якщо європейці не будуть діяти швидко, через десять або 20 років баталія (за лідерство в світовій економіці) буде розіграватися між США та Азією, в той час, як Європа залишиться осторонь».

Глава Європейського центрального банку Жан-Клод Тріше вважає, що витoki нинішньої гострої кризи в сфері державних фінансів виникли 6 років тому, коли Німеччина і Франція порушили положення пакту стабільності.

На думку Тріше, уряди в Берліні і Парижі протягом декількох місяців і навіть років діяли вкрай безвідповідально.

* студент 4 курсу спеціальності «міжнародні економічні відносини» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

«Німецькій громадськості слід було б так бурхливо реагувати на порушення європейського пакту стабільності не зараз, а ще в 2004 році», - сказав він.

На фоні цієї ситуації фундаментальної ваги набуває так зване «грецьке питання», хоча на нашу думку не варто виділяти Грецію, як єдину країну яка винна в цій ситуації. Так звана група PIGS (Португалія, Італія, Греція та Іспанія) вже давно є порушниками пакту стабільності. Проблема в тому що з 2007 року не було прийнято жодних заходів з поліпшення їх положення. Сума порятунку з 110 млрд. зросла вже до 750 млрд. євро.

І зараз багато експертів вже говорять, що вихід деяких країн із зони євро - це не така вже й неймовірність, як могло здатися ще рік тому. Ще до «грецького вогню».

Одні можуть вийти «по слабкості». Наприклад, Греція або Португалія (другий головний претендент на фінансову неспроможність). Греція може залишити євро, повернутися до драхм, девальвувати їх (і таким чином здешевити свій експорт) і почати економічний підйом. Але для цього їй треба буде списати всі 300 млрд. зовнішнього боргу.

Німеччина, з іншого боку, може покинути євро, з причини власної сили. Німеччина в цьому році досягне зростання ВВП в розмірі 3,4 % (це при тому що попередній рік був на рівні -4,7 %), Франція також показала зростання але на рівні 0,6%.

«Не хочеться німцям тягти і платити за безладних, відчайдушних і безвідповідальних південних «нахлібників», які «витрачають більше, ніж заробляють». Зокрема таку точку зору представила німецька Frankfurter Allgemeine Zeitung. Це, між іншим, газета, яка завжди відображала думки самої консервативної німецької економічної спільноти.

Після того як Ангела Меркель погодилася брати участь у викупі грецьких боргів (велика частина грошей і для греків, і до фонду стабілізації євро надійде саме з Німеччини - в цілому за 147,6 млрд. євро). Партія Меркель ХДС вже програла місцеві вибори у найбільшій землі Німеччини Північний Рейн-Вестфалія і вже втратила контроль над верхньою палатою - бундесратом.

Хоча загальноєвропейська статистика дуже не втішна: дефіцит платіжного балансу 37 млрд. євро, дефіцит торгового балансу 4,3 млрд. євро, промислове виробництво за 2010 зросло на 0,1 %, безробіття на рівні 10,1 %, інфляція євро на рівні 1,8 %, помітні позитивні зрушення.

Підводячи підсумки ми хотіли б зауважити, що на нашу думку не має підстав для радикальних змін в складі країн Єврозони. Провідні економіки ЄС починають показувати ознаки економічного підйому, але кульмінація даної ситуації буде в 2013 році. Подальша доля економічної допомоги країнам ЄС буде залежати від того яка політична сила прийде до влади на зміну партії Ангели Меркель. Економічна зростання буде сповільнюватись неузгодженістю економіки «північного» і «південного» секторів ЄС, саме тому час для ЄС зробити наступний крок в формуванні наддержавного утворення, яке мало більший контроль над економікою для збалансування і забезпечення економічного зростання. Сам факт поділу ЄС на ці сектори, який, до того ж, активно зауважується в пресі, негативно впливає на громадську думку та призводить до певної невдоволеності частини суспільства. Країни боржники з повинні прислухатись до рекомендацій, які їм були надані Єврокомісією. Якщо жодних заходів не буде прийнято, то фінансування зовнішнього боргу за рахунок інших країн членів, може призвести до того, розвиток країн ЄС буде сповільнений і процес виходу з кризи затягнеться не на один рік.